

Fiskikvotur og fiskivinnuumsiting í Íslandi

Leygardaginn 24. apríl kl. 15 heldur íslenski professorinn Sigurður Línal almennan fyrilestur í fyrilestrasalinum á Fiskirannsóknarstofnuninni í Nátúru. Það eru Fróðskaparfélagið og Føroya Fiskimannafélag sum í felag stíla fyrir fyrilestrinum.

Fyrilesturinn fer at snúga seg um tær royndir, íslendingar hava havt av skipanini við fiskikvotum, og um tær broytingar, sum hetta hevur havt fyrir vinnuna og íslenska samfelagið annars.

Høvuðsevnini í fyrilestrinum verða: íslenska kvotaskipanin í fiskivinnuumsitingini, fleksibilitetur í umsitingini, samarbeiði millum fiskimenn og reiðarar, ognarviðurskiptini í fisk-

ivinnuni og atfinningar og kjak um skipanina.

Sigurður Línal er professor í lögfrøði og søgu á Háskúla Íslands. Hann hevur verið ráðgevi hjá Íslandsku stjórnini, og verður mettur sum ein tann fremsti serfrøðingurin á økinum. Hann er kendur á altjóðastigi sum lögfrøðingur og hevur ferðast víða sum serfrøðingur innan fiskivinnuumsiting og kennir væl umstøðurnar hjá smáum fiskivinnutjóðum.

Sigurður Línal er í løtuni ráðgevi hjá Føroya Landsstýri í samband við fullveldisspurningin.

Fyrilesturinn verður hildin á norskurum, hann er almennur og høvi verður hjá fólki at seta Sigurði spurningar.

Body Shop stuðlar Kosovo

The Body Shop boðar frá, at konsernin eisini stuðlar Kosovofólkinum.

Body Shop stuðlar á tveir mátar. Tann eini er, at vit hava eina bússu standandi í handlinum í SMS eins og allir hinir "BodyShop" handlarnir í verðini. Uml. 1.700 handlar. Peningurin ferð óskerdur til Reyða Kross til frama fyrir Kosovo.

Hin máttin er, at konsernin í DK stuðlar einari verkætlan, sum gongur út uppá, at hvørja ferð tú klikkir www.click2help.dk og fer inn á The Body Shop bannarin fæ 5 kr frá The Body Shop óskerdar til

Reyða Kross til frama fyrir Kosovo fólkinum. (The Body Shop stuðlar við upp til 25.000 kr).

Tað er soleiðis, at Reyði Krossur hevur gjørt heimasiðuna og áhugað virki, sum kenna á sær sosiala ábyrgd, útvega peningin.

Tað er ein partur av miðsýnini hjá The Body Shop at stuðla menniskjaraðttindunum. Okkara sjónarvinkil er ikki politiskur, men humaniterur. Tað snýr seg ikki um fólksins uppruna, navn ella húðalit, men um tað ómenniskjansligu støðu tey eru í, sigur Asloy Winther, leiðari í Body Shop í Føroyum.

Føroyska samfelagið fær ov lítið burturúr

Í dag liggur uppgávan spjadd og mangan ósamskipað á fleiri ymskum stovnum við tí úrsliti, at føroyska samfelagið fær ov lítið burturúr. Trúliga fer eitt sindur størri orka á hvørjum stovni og betri samskipan at geva heilt munandi framstig, verður m. a. sagt í hesum partinum av frágreiðingini frá Vinnu- og Málastýrinum

ÓLAVUR Í BEITI

Tá hevði eisini borið til at viðkað um og útbýgt tey sambond, sum hesir stovnar í dag hava við útlendskar granskingarstovnar, og føroyskir stovnar høvdu havt lættari við at sloppið upp í fleiri útlendskar granskingarsamstørv, verður m. a. sagt í frágreiðingini hjá Vinnu- og Málastýrinum um gransking og førleikamenning.

Undir hesum partinum í frágreiðingini frá Vinnu- og Málastýrinum viðvíkjandi føroyska vinnupolitikkinum framvið, verður m. a. sagt, at tað einasta, ið vit hava møguleika at stýra er, at karmarnir fyrir kreativari og innovativari hugsan eru góðir, at upplýsingar um gongdina eru tokar, og at hugburðurin ikki verður læstur av egnum normum. Tí eru gransking og førleikamenning lyklaorð, tá talan er um at royna at stýra vinnuni móti betri kappingar-evnum og meira vitanar-krevjandi vinnu.

– Upplýsingar um gongdina úti og heima verða ikki tokar, uttan so at onkur hevur tað sum sína serligu uppgávu at savna og meta um teir. Í dag liggur uppgávan spjadd og mangan ósamskipað á fleiri ymskum stovnum við tí úrsliti, at føroyska samfelagið fær ov lítið burturúr. Trúliga fer eitt sindur størri orka á hvørjum stovni og betri samskipan at geva heilt munandi framstig.

– Tá hevði eisini borið til at viðkað um og útbýgt tey sambond, sum hesir stovnar í dag hava við útlendskar granskingarstovnar, og føroyskir stovnar høvdu havt lættari við at sloppið upp í fleiri útlendskar granskingarsamstørv.

EBS-samstarv

Í frágreiðingini verður umrødd gongdin í Íslandi, og verður sagt, at síðan Ísland kom í EBS-granskingarsamstarv hevur tað havt almiklan týðning fyrir innovativu tilgongdina í verandi vinnu og fyrir menningina av nýggjum vinnu.

– Men ikki er tað mikið hjá okkum bara at dúva upp á tað, ið onnur granska, vit mugu hava eitt umhvørvi í Føroyum, ið hevur neyðugan førleika at fylgja við og at formidla vitan. Tí eigur dentur at verða lagdur á at fáa økt um og samskipað granskingarumhvørvið í Føroyum og at viðka og útbýggja tey sambond, sum vit í dag hava við útlendskar granskingarstovnar.

Altjóða marknaður

– Eisini skal víst á, at al-

savnsmynd

tjóða marknaðurin fyrir ítøkiligar vorur og tænastur ikki hevur tann ovurstóra vøkstur, sum marknaðurin fyrir upplivingum, tí kognitiva, so sum tónleiki, list, bókmentum, søgu og kropsligum og andaligum avbjóðingum. Týðningurin av góðum umstøðum til kreativ verkevni í t.d. list eigur ikki at verða undirmettur.

– Á sama borði liggur nógv umrødda kunningar-tøknin. Hon er neyðugt ambóð hjá øllum vinnu, um tær ætla at standa seg í kappingini. Men hon er samstundis ein altjóða vinna, tí eftirspurningurin eftir kreativum og virknum skipanum, ið kunnu loysa truplar spurningar og harvið styrkja kappingarforði hjá fyrirkum og sambondum av fyrirkum, veksir við ómetaligari ferð.

Útbúgvingar

Vinnu- og Málastýrið metir ikki, at tað skal skipa fyrir føroyska skúlaaverkinum og almennu útbúgvingunum, men nevnt verður í frágreiðingini, at skulu vit hava ein sjálvberandi búskap, skulu vit eisini hava útbúgvingar, sum geva øllum í landinum møguleika at menna sínar gávur og brúka tær í skapandi vinnuligum og tænastuligum virkseimi. Tað leið, sum Undirvísing- og Mentamálastýrið longu er farið undir við at menna kunningar- og tekniligar útbúgvingar, er Vinnu- og Málastýrið sera fegið um og vil veita tí sín fulla stuðul. Vinnu- og Málastýrið vónar og vil egga til, at enn størri dentur verður lagdur á slíkar útbúgvingar, ið helst skulu færa við sær, at tað skal verða gjørligt í Føroyum at taka altjóða virda útbúgving í kunningar- og tekniligar fróðskaparstigi.

Samskipti og samferðsla

Viðvíkjandi spurninginum um samskipti og samferðslu,

stendur at lesa í frágreiðingini, at kann alt føroyska samfelagið samskipta og hava gott og trygt samband sínámillum, eru møguleikarnir fyrir vøkstri so góðir, sum teir yvirhøvur kunnu verða. Sum er, eru møguleikarnir fyrir vinnuligum vøkstri og vinnuligari samvinnu avmarkaðir, tá ið tær báðar størstu oyggjarnar eru undantiknar.

– At tryggja øllum portum av landinum eitt dygt undirstøðukervi gerst bert eftir eini miðvisari og skilfestari ætlan. Vinnu- og Málastýrið leggur og fremur hesa ætlan fremst eftir vinnuliga tørvinum og heildarsamfelligagagninum, uttan tó at leggja teir mest fjarskotnu partarnar burturúr, og Stýrið ansar eftir, at kervið verður hildið, so tað lýkur hóskað samtidarkervi.

Lagaligar skatta- og avgjaldsskipanir

Kapitalfátækt hevur verið eitt eyðkenni fyrir føroyskt fyrirkassemi. Soliditeturin hevur verið í minna lagi, og peningastovnar hava tiskil kravt trygd í persónligari borgan fyrir lánevting til fyrirkurnar. Virkisforði hevur av somu orsök verið skert. Ein avleiðing av hesum hevur uttan iva verið, at fyrirkurnar hava verið meira stýrdar eftir tryggileika enn eftir vøkstri og avkasti.

– Vinnu- og Málastýrið fer at styrkja tilgongdina at fáa sett á stovn frælsan partabrevahandil, ið umframt at handla við føroyskum partabrevum til føroyingar og útlendskar fleggjarnar, eisini skal umsita almenn og privat lánsbrov.

– Fleiri onnur lond, hava lagaligar skatta- og avgjaldsskipanir sum part av sínum vinnupolitikki, bæði tá tað ræður um fyrirkuskatt og persónskatt. Vinnu- og Málastýrið heldur, at eisini í Føroyum eiga skattir og avgjöld generelt at vera lág

og skipanir einfaldar.

– Lágur persónskattur yvirhøvur er við til at fremja uppsparingina í samfelagnum og linkar lonarkrov. Lægi fyrirkuskattir fremja somuleiðis uppsparingina í fyrirkunum og gera fyrirkurnar sterkari.

– Einfeldi í skatta- og avgjaldsskipanum fremur stabilitet og lættir um fyrirsingarlaga arbeiði hjá fyrirkum og persónum. Samstundis ger einfeldi og lág avgjöld, at eftirlitsarbeiðið hjá myndugleikunum krevur minni orku.

Vinnan mennast

Og at enda verður m. a. sagt í hesum brotinum frá frágreiðingini hjá Vinnu- og Málastýrinum, at miðað verður eftir at skapa karmar har vinnan megnar at mennast og fylgja altjóða rákinum, t.e. at hon er innovativ og hevur dagfórða vitan og fjøltáttu samskipta, við víðing fyrir okkara samfelagi.

– Tær mest átrokandi broytingarnar og ábøturnar á karmarnar eru: Tillagað, virkið reglulek til altjóða marknaðarsamstarv, vælvirkandi samskipti og samferðsla við útheimin; gransking og førleikamenning; vælútbygt undirstøðukervi, sum mennir kappingarforum lívsorum um alt landið; góðar eiginfleggarumstøður og lagaligar skatta- og avgjaldsskipanir; varlig vinnulóggeving, fyrirmyndarligt alment tænastustig og einfaldar, studningsveikar vinnuframskipanir.

– Málsetningurin er, at vinnukarmarnir standa mæt við onnur samfelag, soleiðis at vinnan og kapitalurin eina væl og arbeiðsmegin trivast og fjølgast í Føroyum, stendur m. a. í frágreiðingini frá Vinnu- og Málastýrinum um framtíðar og verandi vinnupolitikki Føroya.